

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 9 (XII) Nr. 11 — 12.

W A R S Z A W A

Listopad — Grudzień 1931 r.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 9. z dnia 31. października 1931 r.

I. Odznaki. „Odznaka wdzięczności“ — N. przyznaje „odznakę wdzięczności“ gen. Marjuszowi Zaruskiemu za usługi na polu szkolenia harcerskich drużyn żeglarskich.

„Za uratowanie życia“ — N. przyznaje odznakę „Za uratowanie życia“ dhom: Pawłowi Usiewiczowi (Chor. Białostoc-trowika), ph. Józefowi Michałowskiemu (Chor. Warszawska), Piotrowi Ważnemu (Chor. Zagłębiowska).

II. K. Ch. M. Sosnowiec: N. mianuje Kom. Chor. ph. Józefa Staśkę — Zastępcą — ph. Zygmunta Korka.

Mazowsze: N. zwalnia z obowiązków zastępcy Kom. Chor. hm. Wojciecha Kołaczka.

Wołyń: N. zwalnia z obowiązków Kom. Chor. hm. Władysława Nekrasza i jednocześnie powierza obowiązki Kom. Chor. dhowi ph. Władysławowi Goszczyńskiemu.

III. Mianowania starszyny harcemistrze: dr. Leszek Czarnik (Chor. Lwowska), ks. Jan Kobierski (Chor. Łódzka), Władysław Wacław Sieradzki (Chor. Pomorska), Antoni Balcerek, Franciszek Firlik, Sylwester Wietrzykowski (Chor. Poznańska).

Podharcmistrze: Tadeusz Lewacki (Chor. Mazowiecka), Aleksander Fiasecki (Chor. Pomorska), Edmund Bendke, Roman Ciesiułka, Feliks Kapczyński, Alojzy Kozłowski, Jan Kuczowski, Witold Marcinkowski, Edmund Rembow-

ski, Czesław Wyszyński, Feliks Wyszyński (Chor. Poznań-ska); Lech Domański, Jan Michalski, Józef Bolesław Michało-wski, Działacze harcerscy: Antoni Dehmel, Stani-sław Saroszewski, Marcin Strachanowski (Chor. Poznańska).

IV. Przywrócenie stopni instruktorskich. N. przywraca stopień podharcmistrza dh. Jerzemu Josse (Chor. Poznańska).

V. Cońięcie stopni instruktorskich. N. cofa stopień in-struktorski na własną prośbę: hm. Henrykowi Pawłowskiemu, ph. Aleksandrowi Luczakowi, ph. Stanisławowi Papiew kiemu, ph. Marjanowi Turno (Chor. Warszawska),

na wniosek Komend Chorągwi: hm. Szczepanowi Pie-chockiemu (Chor. Poznańska), ph. Marjanowi Bukowskiemu, ph. Tadeuszowi Burskiemu, ph. Romanowi Cieślakowi, ph. Ka-zimierzowi Gaszewskiemu, ph. Antoniemu Jabłońskiemu, ph. Mieczysławowi Janiszewskiemu, ph. Władysławowi Jurkow-skiemu, ph. Janowi Kulakowskiemu, ph. Andrzejowi Minkie-wiczowi, ph. Antoniemu Żarukowi, ph. Stanisławowi Ziejew-skiemu (Chor. Warszawska), dz. harc. Władysławowi Wójci-kiewiczowi (Chor. Zagłębiowska).

(—) Stanisław Łypacewicz, (—) Dr. Michał Grażyński,
Sekretarz Generalny Z. H. P. Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNICZKI GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY L. 9. z dnia 11 listopada 1931 r.

SPRAWY ORGANIZACYJNE.

Zatwierdzam skład Komendy Chorągwi:

1. Lubelskiej: Komendantka Chorągwi — hm. Marja Walciszevska. Przyboczna i referentka działu programo-wego — dh. Helena Pawłowska. Sekretarka — hm. Róża Bie-szyńska. Skarbniczka — dh. Józefa Szpakówna. Referentka działu zuchów i komendantka hufca 2 w Lublinie — dh. Zofja Maziowa. Komendantka hufca 1 w Lublinie — phm. Danuta Jankowska. Członkinie Komendy Chor.: dhny: hm. Marja No-wicka, hm. Aurelja Cybulska, phm. Małgorzata Szewczykówna, p. Zofja Kwapiszevska.

2. Mazowieckiej: Komendantka Chorągwi — hm. Hanna Bulewska. Sekretarka i kierowniczką Wydz. Osobowe-go — hm. Janina Brylinzanka. Skarbniczka — dh. Jadwiga Niebudkówna. Kierowniczką Wydz. Organiz. i Wydz. Obozów i Wycieczek — phm. Stefanja Niebudkówna. Kierown. Wydz. Wychowania Fizycznego — hm. Helena Ter-Gazarówna. Kie-rown. Wydz. Przysposobienia Wojskowego — hm. Wanda Kraszevska. Kierown. Wydz. Starszego Harcerstwa — phm. Halina Deptulanka. Komendantka Okręgu I i III — hm. Zo-fja Anżyówna. Komendantka Okręgu II i IV — phm. Wanda Szlamińska. Komendantka Okręgu V i VII — phm. Jagoda Grodecka. Kom. Kkr. VI i VII — hm. Wanda Kraszevska. Członkinie Komendy Chorągwi: hm. Janina Kamińska, hm. Kazimiera Tyszkówna, phm. Irena Jędrzejewska, phm. Apolo-nja Benicka, phm. Leokadja Toczówna, hm. Marja Tryni-szevska, dhny Walerja Ozdżyńska, Irena Nadolska, Jadwiga Milewska, Józefa Czarnecka.

3. Wołyńskiej: Komendantka Chor. — hm. Sta-nisława Sanojćówna; Przyboczna — hm. Rzpłitej Jadwiga

Falkowska; Referentka kształcenia starszyny — hm. Halina Paliwodzianka; Ref. samotnych harcerek — hm. Jadwiga Tryl-ska; Ref. przysposobienia wojsk. — hm. Marja Sittauerowa, Wyzytacja drużyn — dhna Marja Zdobnicka.

4. Warszawskiej: Komendantka Chorągwi — hm. Jadwiga Lindnerówna; Zast. Kom. Chor. — phm. Helena Wer-nerówna; Sekretarka — phm. Felicja Ignatowiczówna; Zast. sekr. — phm. Marja Olkiewiczówna; Kier. Wydziału Kształ-cenia Instruktorów — hm. Marja Jiruska; Kier. Wydz. Zuchów — hm. Jadwiga Zwolakowska; Kier. Wydz. Obozów i wycie-czek — phm. Hanna Mirecka; Kier. Wydz. Starszego Harc.— hm. Anna Wojewódzka; Kier. Wydz. Pracy społecznej — hm. Anna Piotrowska; Kier. Wydz. Przysposobienia Wojsk. — dhna Irena Michałakówna; Kier. Wydz. Wych. Fiz. — phm. Lucyna Obarska; Kier. Wydz. Osobowego — phm. Marja Ol-kiewiczówna; Kier. Wydz. Krajoznawczego — dhna Bielikwie-czówna. Ref. K. P. H. — hm. Janina Tworkowska. Członek Kom. Chor. — dh. Anna Chmielewska; Kier. Biura Pośr. Pracy — phm. Marja Olkiewiczówna. Hufcowe: Hufca I. — hm. Marja Jiruska; Hufca IV. hm. Stanisława Pośnikówna; Hufca V. phm. Marja Perkowska; Hufca VI. hm. Jadwiga Zwolakowska; Hufca VII. — hm. Józefa Arnoldówna; Hufca VIII. — hm. Jadwiga Ignaczkówna; Hufca X. — phm. Marta Dobrzyńska.

Zatwierdzam skład komisji próby na drużynową:

Chorągwi Wołyńskiej: Przewodnicząca — hm. Halina Paliwodzianka. Członkinie: dhna hm. Rzpł. Jadwiga Falkowska; hm. Stanisława Sanojćówna; hm. Jadwiga Trylska.
Czuwaj!

J. Kamińska, **Jadwiga Wierzbiańska,**
w/z Sekretarka G. K. H. Naczelniczka Gł. Kw. Harcerek.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY L. 10 z dnia 4 października 1931 r.

HARCERZE W WALCE Z BEZROBOCIEM.

Obecny kryzys gospodarczy, który przeżywa świat cały, a wraz z nim Polska, oraz w ślad za nim idące fale bezro-bocia, wymagają od nas powiększenia czujności i aktywności na polu niesienia pomocy bliźnim.

Wyświadczenie przyjacielskich usług staje się teraz na-kazem chwili zarówno dla poszczególnych harcerzy, zastępów, drużyn, jak i całego Związku.

Nasza walka z bezrobociem powinna iść w następują-cych kierunkach:

1) niesienia pomocy moralnej — swoją wiarą w nadej-sięcie lepszego jutra oddziaływujemy dodatnio na otoczenie i chronimy je od wpływu czynników wyrotowych.

2) pomocy koleżeńskiej wewnątrz drużyn i na terenie tych zakładów, w których istnieją drużyny — np.: odstepo-wanie książek, odzieży i drugih śniadań tym kolegom, któ-rych rodzice pozostali bez pracy;

3) współdziałania z „Komitetami do zwalczania skut-ków bezrobocia“; harcerze powinni zaofiarować swoją pomoc w pracach Komitetów.

4) zorganizowania przez każdą drużynę imprezy na rzecz bezrobotnych, — impreza dochodowa, z której zysk zostanie przekazany „Komitetom do zwalczania skutków bezrobocia“ względnie zbiórka odzieży lub prowiantów dla bezrobotnych; starsi harcerze, pracujący zarobkowo powinni opodatkować się na ten cel;

5) obowiązkowego opodatkowania się instruktorów — składki w dowolnej wysokości należy wpłacać do Komendy Chorągwi na fundusz walki z bezrobociem.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY L. 11 z dnia 21 października 1931 r.

Na podstawie upoważnienia Naczelnictwa Z. H. P. ogłaszam zmiany w Instrukcji Skarbowej Z. H. P. dotyczące opłat harcerzy na rzecz Głównej Kwatery.

§ 1. Każdy członek drużyny harcerskiej (bez względu na kategorię drużyny) opłaca pogłównie na rzecz Głównej Kwatery Harcerzy w wysokości jednego złotego rocznie płatne po 10 groszy przez 10 miesięcy (prócz lipca i sierpnia).

Zuchy pogłównego nie płać.

Każda drużyna prócz pogłównego płaci na rzecz Głównej Kwatery 5 złotych corocznej opłaty rejestracyjnej.

§ 2. Zebrane pogłównie i rejestrację wpłacają drużyny do kas Komendy Chorągwi, najlepiej za pośrednictwem P. K. O. W tym celu Komendy Chorągwi powinny mieć otwierane konta w P. K. O. p. n. „Związek Harcerstwa Polskiego, Oddział . . . . Komenda Chorągwi Harcerzy“.

§ 3. Skarbnik Głównej Kwatery w porozumieniu z Komendantami Chorągwi ustala wysokość pogłównego należnego od poszczególnych Komend Chorągwi na każdy rok obrachunkowy, biorąc za podstawę ilość podlegających opłacie pogłównego harcerzy podług stanu w raporcie rocznym. Od ustalonej kwoty Główna Kwaterna bonifikuje Komendom Chorągwi 20% tytułem zwolnień od opłat drużyn niezamożnych i częściowego zwrotu kosztów, związanych z inkasowaniem pogłównego.

§ 4. Komendy Chorągwi wpłacają co miesiąc do dnia 10 każdego miesiąca $\frac{1}{10}$ ustalonej sumy pogłównego, należ-

Druhom Komendantom Chorągwi polecam natychmiast nawiązać kontakt (bezpośrednio lub przez Zarząd Oddziału) z właściwymi Wojewódzkimi Komitetami do zwalczania skutków bezrobocia i wydać rozkazy wykonawcze.

Harcerstwo w zwalczaniu skutków bezrobocia musi do brze spełnić swoją służbę obywatelską i nabyć przytem nobilitację hartu ducha.

Czuwaj!

(—) Eugenjusz Sikorski, ph.   (—) Antoni Olbromski, hm.
Sekretarz Głównej Kwatery.   Naczelnik Głównej Kwatery.

nego Głównej Kwatery, a rejestracyjną opłatę od drużyn po 5 złotych od drużyny do dnia 20 stycznia każdego roku na konto Głównej Kwatery w P. K. O. Nr. 4160. Komendy Chorągwi w porozumieniu ze Skarbnikiem Głównej Kwatery mogą uiszczać należne kwoty w innych ratach, np. kwartalnych.

§ 5. Członkowie czynni i podharcemistrze płać rocznie 6 złotych składki bezpośrednio na konto Głównej Kwatery w P. K. O. Nr. 4160.

Wpisowe członków czynnych i podharcemistrzów wynosi jednorazowo przy mianowaniu 2 złote. Sposób płacenia, tak, jak składki.

§ 6. Zrzeszenia Starszo - harcerskie, nie związane organizacyjnie z drużynami młodzieży, płać za pośrednictwem Komendy Chorągwi składki na rzecz Głównej Kwatery w wysokości po 3 złote od każdego członka rocznie. Ponadto Kola i drużyny Starszych Harcerzy płać pięć złotych tytułem rejestracji tak jak drużyny młodzieży.

§ 7. Przepisy niniejsze wchodzi w życie z dniem 1.XI.1931 r. Na wniosek Komendanta Chorągwi termin ten dla poszczególnych Chorągwi może być przesunięty do 1.I.1932 roku.

Czuwaj!

(—) Marjan Koczyk, hm.   (—) Antoni Olbromski, hm.
Skarbnik Głównej Kwatery.   Naczelnik Głównej Kwatery.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY L. 13 z dnia 27 października 1931 r.

1. PRZEPISY STAŁE OBOWIĄZUJĄCE.

13. Zmiana systemu raportowego. Zarządzam zmianę terminów w systemie raportowym (Rocznik Harcerski str. 180 i na t:

Drużyny nadsyłają raport roczny oraz druczki statystyczny w jednym egz. (stan z dnia 1 stycznia) do Komendy Chorągwi na dzień 8 stycznia, (przez Komendanta Chorągwi może zarządzić przesłanie druczka i raportu wprost do Komendy Chorągwi — patrz Rocznik 1928 r. str. 215). Komendant Chorągwi wysyła do Głównej Kwatery raport roczny Chorągwi oraz tablice statystyczne na formularzach, nadesłanych przez G. K. na dzień 10 lutego (raportów rocznych drużyn, ani druczków statystycznych drużyn załączać nie należy).

2. ZARZĄDZENIA BIEŻĄCE.

23. Wskazówki w sprawach bieżących. Ostrzegam przed oszustem, który obecnie objeżdża teren Ch. Pomorskiej, jako wizytator, i zaciąga przy tej okazji pożyczki, podając się za członka 17 drużyny warszawskiej i legitymując się upoważnieniem Głównej Kwatery.

3. WYDAWNICTWA.

31. Pożądane jest zakupienie do bibliotek Komend i drużyn broszury plk. Władysława Pieniżka p. t. „Powszechny sport strzelecki“, polecanej przez Państwowy Urząd W. F. i P. W. w Rozkazie L. dz. 800/Wysz./31. „Wytyczne wyszkolenia“ jako pożyteczna pomoc naukowa w pracy wyszkoleniowej z zakresu p. w. Cena 1 egz. 1,50 zł., zamówienia kierować należy do Okręgowego Urzędu W. F. i P. W. we Lwowie.

33. Zalecam do użytku służbowego książkę hm. Bolesława Polkowskiego p. t. „Krajoznawca“. Skład główny w C. K. D. H.

4. DRUŻYNY I ZRZESZENIA.

41. Przyjmuję do Z. H. P. drużyny: Chor. Białostocka: 10 im. gen. J. Sowińskiego, 11 im. A. Puszkina, 12 im. Władysława IV w Białymostku, 1 im. hetm. St. Żółkiewskiego w Krynkach; Chor. Pomorska: 2 im. Ks. J. Poniatowskiego w Kartuzach, 1 im. T. Kościuszki w Opaleniu; Chor. Poznańska: 26 im. ks. Skorupki w Bydgoszczy, 2 im. ks. J.

Poniatowskiego w Chodzieży; 1 im. St. Saszycy w Łobznie; 1 im. Bolesława Krzywoustego w Samostrzelu; 1 im. Zawiszy Czarnego w Zdunach; Chor. Wileńska: 1 im. Zawiszy Czarnego w Plusach; Chor. Zagłębiowska: 57 im. Stefana Batorego w Myszkowie, 58 im. T. Kościuszki w Maczkach.

46. Zatwierdzenie oznak.

46.(1) Oznaka 20-lecia Hufca lwowskiego (rys. 1.).

46.(2) Oznaka 10-lecia 11 drny im. ks. J. Wiśniowieckiego we Lwowie.

46.(3) Oznaka specjalna „Czarnej Trzynastki“ Wileńskiej Drużyny harcerkiej — spiciec chusty harcerskiej rzeźbionym z szyszką sosnową naturalną.

5. HUFCE.

51. Listy mianowania hufcowych otrzymali: 62 Aleksander Tomankiewicz — h. kaliski, 63 Jan Szymański — h. łódzki. 64 hm. dr. Władysław Czaplinski — h. łęczycki (Chor. Łódzka), 65. Jan Łyskawa — h. strzelecki (Chor. Poznańska). 66. ph. Aleksander Strzyczarski — h. nieświecki (Chor. Wileńska), 67. Ryszard Kalita — h. tarnowsko-górski (Chor. Śląska).

6. CHORAĞWIE.

61. Mianowanie Komendantów i zastępców. Uchwałą Naczelnictwa z dnia 23.X.31 mianowani zostali:

61. (1). Chor. Wołyńska: p. o. Komendanta—ph. Władysław Goszczyński.

61. (2). Chor. Zagłębiowska: Komendant — ph. Józef Staško, Zastępca — Zygmunt Korek.

62. Mianowanie członków Komend.

62. (1). Chor. Mazowiecka: Kierownicy Wydziałów: Kształcenia Starszyny — hm. St. Mościcki, Wizytacji — ph. Fr. Więclawski, Gospodarczego — Fr. Zmuda, Organizacyjnego — hm. B. Polkowski, Osobowego — T. Lewacki, Obozów — ph. E. Przybysz, Prasy i Propagandy — ph. A. Gregorkiewicz, W. F. i P. W. — ph. M. Cichecki.

62. (2). Chor. Śląska: Kierownicy Wydziałów: Programowego — hm. J. Grzbiela, Ogólnego i Organizacyjnego — hm. dr. J. Bielec, Zagranicznego — hm. Mgr. H. Kapiszewski, Gospodarczego — L. Sylwester, Kształcenia Starszyny — hm. St. Szletyński; Lekarz — hm. Dr. H. Krupiński, Przyboczny — J. Przyłucki.

62. (3). Chor. Zagłębiowska: Kierownicy Wydziałów: Kursów i Obozów — hm. Zdż. Czarnomski, Osobowego — ph. B. Jakubowicz, Drużyn Seminarjów Nauczycielskich — ph. E. Czarnołęski, Drużyn Szkół Powszechnych — M. Heine, Starszego Harcerstwa — ph. St. Konieczko, Propagandy i Prasy — St. Piotrowski; Skarbnik — T. Bartnik, Sekretarz — R. Korek, Członkowie: ph. J. Faszczewski, A. Folwarski.

Jednocześnie zwalnim poprzednio mianowanych członków tychże Komend

64. Zwolnienia Komendantów i Zastępców.

64. (1). Chor. Mazowiecka: Zastępca K. Ch. — hm. W. Kołaczek.

64. (2). Chor. Wołyńska: Komendant Ch. — hm. inż. W. Nekracz.

64. (3). Chor. Zagłębiowska: Komendant Ch. — ks. hm. J. Sobczyński.

63. Mianowania Komisji Prób Starszyny. Chor. Zagłębiowska, — Podkomisja próby na podharemistrza: Przewodniczący — ph. J. Staško, członkowie: hm. Z. Czarnomski, ph. Z. Korek, ph. B. Jakubowicz.

URLOPY, ZMIANY PRZYDZIAŁU, ZWOLNIENIA
STARSZYNY.

Zmiany przydziału: hm. Cz. Gryglewicz z Chor. Mazowieckiej do Głównej Kwatery, ph. B. Krzyżanowski z Chor. Poznańskiej do Warszawskiej, ph. Z. Nowakowski z Chor. Krakowskiej do Śląskiej, ph. W. Nureczyński z Chor. Zagłębiowskiej do Lwowskiej, ph. A. Rostek z Chor. Mazowieckiej do Śląskiej, ph. E. Sikorski z Chor. Mazowieckiej do Białostockiej, ph. F. Więclawski z Chor. Wołyńskiej do Mazowieckiej, ph. T. Wojciechowski z Chor. Warszawskiej do Wileńskiej.

O. POCHWAŁY OZNAKI I ODZNACZENIA.

01. Udzielam pochwały: Komendzie Chor. Wileńskiej za stałe terminowe załatwianie spraw i poleceń Głównej Kwatery.

02. Oznaka dziesięciolecia służby harcerskiej: Nr. 300 Henryk Nawrat (Chor. Śląska), Nr. 301 Wiktor Uhl, Nr. 302 Józef Sadowski, Nr. 303 Józef Nowak, Nr. 304 Leonard Twarożek, Nr. 305 Leon Solarczyk (Ch. Zagłębiowska), Nr. 306 Stanisław Saroszewski, Nr. 307 Jan Demski, (Ch. Poznańska), Nr. 308 ph. Józef Ulatowski, Nr. 309 Władysław Nitka, Nr. 310 ph. Feliks Gawarycki, Nr. 311 Antoni Skalki, (Ch. Pomorska), Nr. 312 Henryk Przedziński, Nr. 313 Aleksander Rybicki, Nr. 314 40 drużyna im. ph. Mieczysława Bema w Warszawie, (Ch. Warszawska), Nr. 315 I drużyna im. ks. Konstantego Damrotha w Szarleju, Nr. 316 I drużyna im. A. Małkowskiego w Brzezinach Śląskich.

Czuwaj!

(—) Eugenjusz Sikorski, ph. Sekretarz Głównej Kwatery. (—) Antoni Olbromski, hm. Naczelnik Głównej Kwatery.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY L. 14 z dnia 27 października 1931 r.

OBOZY HARCERSKIE 1931 R.

Tylko te obozy będą podlegały kwalifikacji i zostaną uwzględnione w wykazach i statystyce, które nadesłały ewent. nadesła do dnia 15 listopada r. b. poobozowe druczki statystyczne (do nabycia w C. K. D. H., Warszawa, Traugutta 2). Dotychczas wpłynęły meldunki od następujących obozów:

Chor. Białostocka: 3, 5 Białystok; 2 Grajewo; 1, 4, K. H. Grodno; 1 (2 karty) Starosielce; 1 (2 karty) Suwałki.

Chor. Kielecka: 1 Bodzentyn.

Chor. Krakowska: 1 Biecz; 1 i 2, 3 Bochnia; 1 Brzesko; 1 i 2 Chrzanów; 5, 13 Watra Kraków; 1 Limanowa; 1 K. H. (2 karty) Oświęcim; 1 Rudawa; 1 Stary Sącz; 1 Węgierska Górka; 1 Wieliczka.

Chor. Lubelska: 1 Chełm; K. H. Hrubieszów; 3, 5, 7 Lublin; K. H. Siedlce.

Chor. Lwowska: 1 (2 karty) Buczacz; K. H. Kołomyja; 5, 6, 7 (2 karty), 9 Lwów; 1 Mościska; 1 Nisko; K. H. Przemysł; K. H. Stanisławów; K. H. Tarnopol; 1 Zagórze; 1 K. H. Zółkiew.

Chor. Łódzka: 18, 20, Narutowicza Łódź; 1, 3, Wieluń.

Chor. Mazowiecka: 10 Łowicz; 1 Miawa; 78 Puszcza Marjańska; 3 Skierniewice; 34 Trąbki; 77 Żyrardów.

Chor. Poleska: 1 Brześć n/B; 1 Sarny.

Chor. Pomorska: 3, 4 Grudziądz; 2 Kościerzyna; 1, 5, 6 (2 karty) Toruń; 1 Wejherowo.

Chor. Poznańska: 7 (2 karty), K. H. Bydgoszcz; K. H.

Gniezno; 3 Gostyń; 3, K. H. (2 karty) Krotoszyn; 1 Nowy To myśl; 1 (2 karty) 2, 5, 10, 11, 16 (3 karty), 18 (2 karty) 20, 23, 27, 1 lotnicza (2 karty) Poznań; 1, 5, K. H. Rawicz; 1 Strzelno; 1, 2 Swarzędz; 1 Wolsztyn; 2 Zbąszyń; 1 Sarnowa; 1, K. H. Kościan.

Chor. Radomska: K. H. Końskie, K. H. (2 karty) Sandomierz.

Chor. Śląska: 1, 5 Bielszowice; 1 Bytków; 1 Chebzie; K. H. Cieszyn; 9 Chwałowice; 13 Gortatowice; 5, 8 Katowice; 1 Katowice-Brynów; 5 Król-Huta; 2, K. H. Lubliniec; 1 Mureki; 5 Mysłowice; 1 Niwka; K. H. Nowa Wieś; 3 Pszczyzna; K. H. Rybnik; K. H. Rydułtowy; 1 Świętochłowice; 1 Tychy; 1, 2 Wielkie Hajduki; K. H. (2 karty) Wodzisław; 1 (2 karty), Załęże.

Chor. Warszawska: 2, 3 (4karty), 7, 10, 20, 21, 23 (5 kart), 25, 30 i 60, 31, 32, 39 (4 karty), 41, 43, 45, 55, Warszawa.

Chor. Wileńska: 1 Baranowice; K. H. Nieśwież; 1, 3 Nowogródek; 1 (2 karty), 4, 5, 7, 9, 11, 13, Chobrego Wilno; K. H. Lida.

Chor. Wołyńska: K. H. Kowel; K. H. Równe.

Chor. Zagłębiowska: 6 Grodziec K/Będzina; St. Harc. Raków k/Częstochowy.

Czuwaj!

(—) J. Wierusz-Kowalski, ph. Przyboczny Naczelnika. (—) Antoni Olbromski, hm. Naczelnik Głównej Kwatery.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Z WYDAWNICTW.

Z. H. P., Związek Harcerstwa Polskiego, Union des éclaireurs et éclaireuses polonais; Boy Scouts' and Girl Guides Association of Poland, 1931, Warszawa, Zielna 35, m. 9, — str. 24+tabl. na okł., 14 ilustr.

Wydawnictwo jest broszurą informacyjną, wydaną staraniem Komisarza Zagranicznego Z. H. P. Broszura podaje w języku francuskim: przyrzeczenie i prawo, najważniejsze daty historyczne i statystyczne, przedstawia ideologię, genezę, harcerstwa, udział jego w odzyskaniu niepodległości, charakteryzuje podstawy metodyki skautowej, oparcie o kulturę pol-

ską, pierwiastki ludowe, patroni drużyn, oraz poszczególne gałęzie; kierunki pracy (zuchy, harcerze, starsi harcerze, żeglarstwo, obozowanie), informacje o organizacji Z. H. P., kształceniu starszyny, opiece państwowej, o drużynach polskich poza Rzeczpospolitą.

Obszerną stosunkową część stanowi przedstawienie sprawy drużyn mniejszościowych i powodów niemożności uznania „Plasta“ za organizację skautową.

Harcerstwo Śląskie, wydawnictwo zbiorowe, Katowice, 1930, nakładem Zarządu Śląskiego Oddziału Z. H. P., Druk. „Lech“, Warszawa, 27×18,5, z ilustr. str. 56+32.

Dr. Tadeusz Strumiłło, Nowe Dziesięciolecie; ks. Dr. Karol Miłik, Prawda o harcerstwie; Antoni Olbromski, Harcer-

stwo Śląskie w czasie plebiscytu; Zofja Kossak-Szczuczka, Na złociej; Marjan Łowiński, Śląska Stanica Harcerska na Buczu; Prof. Wacław Bandura, Harcerska służba dla bliźnich; Innocenty Libura, Krajoznawstwo na Złociej Jubileuszowym Chorągwi Śląskiej 1—15 lipca 1930; Henryk Kapiszewski, Wyprawa na Jamboree 1929 r.; Marjan Łowiński, Stan i wytyczne pracy harcerskiej na Śląsku; Leon Szmeja, Harcerstwo Polskie na Śląsku Cieszyńskim; Józef Kwietniewski, Harcerstwo Polskie w Niemczech.

Drużyny żeńskie (przegląd stanu i dziejów hufcami). Drużyny męskie (j. popr.). Koła Przyjaciół Harcerstwa (j. p.). Wykaz środowisk harcerskich na terenie Oddziału Śląskiego Z. H. P. (z adresami).

Sprawozdanie Zarządu Oddziału Śląskiego Z. H. P. za rok 1929/30. Sprawozdanie Komendy Chorągwi Żeńskiej. Sprawozdanie roczne Komendanta Chorągwi Śląskiej za rok 1929/30.

Reytaniak. Jednodniówka, wydana z okazji XX-letniego Jubileuszu 2 W. D. H. im. T. Reytana, Warszawa, kwiecień. 1931, wyd.: Koło Przyjaciół Harcerstwa; Druk. „Pionier“, 30×20,5, str. 14, z ilustr.

1911 — 1931; W. Iwaszkiewicz, Nasz Patron; Dzieje Dwojki; Historia „Gromady Reytaniaków“; Warszawa—Płock 1928; Wds. Przygoda; Jacek Siedlecki, Chorągiewka Chilijska, nowela; Bociana Łapa, Chłopiec od krawca; K. Berezowski, Jak Dwojka pracuje; St. Chyczewska, Koło Przyjaciół Drużyny; A. Minchejwer, Gromada Reytaniaków o sobie. St. Zmijewski, Życie sportowe w drużynie;

Zóraw, pisemko, Rodu Zórawi Polskich, Nr. 1, (red. i wyd.) Janusz Sukiennikowicz, Toruń, 25 marzec 1931, litograf. 20,5 × 16, str. 4.

Łoś Stefan. **Strażnica.** Powieść. Lwów-Warszawa, Książnica - Atlas. Druk. tamże. 1931. 8°. Str. 4 nlb.+168. (Biblioteka „Iskier“. T. 36), zł. 4.60.

„Strażnica“ — to najnowsza powieść harcerska, mająca za przedmiot bohaterki udział drużyny harcerskiej w odparciu ataku dywersantów bolszewickich na nasze granice, równocześnie w uniemożliwieniu szpiegowi przedostania się do państwa Sowieckiego.

Ciekawa treść, żywa forma przedstawienia akcji, estetyczne wydanie pozyskują powieści wielu czytelników. (k).

St. Sedlaczek.

WYTYCZNE METODYKI HARCERSKIEJ.

Prawa przyzwyczajania a harcerstwo. Biblioteka Głównej Kwatery Harcerzy, serja B. Nr. 4. Warszawa, 1931, Dział Wydawnictw Naczelnictwa Z. H. P., 14,5×9, str. 31.

Celem pracy jest „wyłowienie niejako... z wypowiedzeń się Baden - Powella zasadniczych wskazań metodycznych pedagogiki skautowej i próba ich usystematyzowania“. Autor zdaje sobie sprawę z braków pracy, którą uważa za tymczasową.

Wytyczne ujęte są w następujące punkty: Zainteresowanie. Kodeks życia codziennego. Ideje kierunkowe. Organizowanie wpływu otoczenia (Środowisko społeczne. Grupa rówieśników. Wpływ dorosłych. Przykład drużynowego. Obóz). Powrót do przyrody. Współzawodnictwo i współdziałanie. Stopnie i oznaki. Odwoływanie się do wyższych uczuć. Indywidualizowanie. System zastępowy. Wychowanie społeczności skautowej.

Dodano rozdziałik p. t.: Zastosowanie praw przyzwyczajania w harcerstwie. (Autoreferat).

Dziesięciolecie 1 i 2 męskich drużyn harcerskich w Łukowie, wydawca: Komendant Hufca Harcerskiego w Łukowie, Druk Wydziału Powiatowego w Łukowie, 26,5×19, str. 30, z ilustracjami.

* * *, Komendant Hufca; J. Warlik, Harcerstwo, jego początki i władze; A. Nikończuk, Mam szczerą wolę (wiersz); Z. Mościcki, Adam Mickiewicz, jako Patron drużyny harcerskiej; A. Nikończuk, My się nie zrzeczer (wiersz); K. Osiniński, Stefan Czarniecki, jako Patron drużyny; kier. szk. S. Kruczek, Sposrządzenia o pracy harcerstwa na terenie 7 kl. szkoły powsz. w Łukowie; prof. gimn. E. Serafin, Znaczenie harcerstwa; Wycieczka do Wojcieszkowa i Burca; Z. Mościcki, Wspomnienia z Poznania; Wycieczka do „Bagna Jaty“; W. Miłkowski, Nasz obóz propagandowy; A. Nikończuk (wiersze); W. Bernardi, Łuków; Z. Pyrk, Bohaterom Łukowa — cześć!; H. Wiącek, Nasze zbiórki; B. Miłkowski, Wycieczka do Stoczka; Tym co od nas odeszli.

Życie organizacyjne (sprawozdania I i II drużyny, skład hufca).

Dział Wydawnictw Naczelnictwa Związku Harcerstwa Polskiego.

poleca Książki i broszury:

BIBLIOTEKA GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY

1. Gen. R. Baden-Powell, „Wskazówki dla skautmistrzów“, podręcznik dla drużynowych, w przekł. i z przypisami St. Sedlaczka . . . 4.00
2. Letnie obozy i Kolonje Harcerskie, instrukcja obowiązująca w opracowaniu Tadeusza Maresza . . . 1.80
- Serja B. — 1. St. Sedlaczek, Harcerstwo w szkole. 0.30
- Serja B. — 2. Przrzeczenie i Prawo Harcerskie, tekst obowiązujący harcerzy; tekst obow. harcerki . . . 0.20
- Serja B. — 3. O wychowanie i życie religijne w Harcerstwie . . . 0.30
- Serja B. — 4. St. Sedlaczek, Wytyczne metodyki harcerskiej . . . 0.40
- Serja B. — 5. Reguiaminy zachowe — w druku
- Serja B. — 6. Próby harcerskie — w druku

Inne wydawnictwa:

- Zbiór przepisów obowiązujących w Związku Harcerstwa Polskiego (Rocznik Harcerski r. 1928) 4.00
- Org. Harcerstwa — zes. 2—3 (Zbiór uchwał o ideologii harcerskiej) . . . 0.90
- Podstawy etyczne skautingu (ideologia sk. angielskiego) . . . 0.70
- Wskazówki higj. do wycieczek. Wyprawa obozowa. Na dalszą drogę (zagad. St. H.) . . . 1.30
- Jak pracować w Starszem Harcerstwie . . . 1.00
- Praca Kół Przyjaciół Harcerstwa — St. D. Czajkowska . . . 0.50
- Równajmy krok, J. Tworkowska . . . 2.00
- Kształcenie starszyny harc., St. Sedlaczek . . . 0.70
- Józefa Joteyko, przez St. Sedlaczka . . . 0.50
- Poznaj przyrodę, gawędy St. Gibessa . . . 1.00
- Kurjerki, powieść, J. Michalski . . . 1.50
- Bibliografja harcerska, St. Sedlaczek (wskazówki, gdzie znaleźć materiały do ćwiczeń i gawęd), Harcerstwo w obozach, obficie ilustrowane, na podarki . . . 1.50
- Harcerstwo Polskie (album) . . . 6.00
- Polacy na Dżembori, . . . 10.00
- J. Leśniewski, P. W. w Harcerstwie . . . 1.00
- Harcerska Odznaka P.W.; Harc. Odz. Sportowa . 0.30
- Harcmistrz — miesięcznik starszyny, konto P.K.O. № 10020: rocznie . . . 14.—
- „Harcerz“, miesięcznik młodzieży, konto P. K. O. № 22 806: rocznie . . . 8.00
- Sprawozdania Naczelnej Rady Harcerskiej za lata poprzednie po . . . 0.50

Wydawnictwa Książnicy Harcerstwa i Kult. Fiz.

- Gen. R. Baden-Powell, Wilczęta tom I. . . . 2.90
- Berg-Grotowska, Wycieczki Krajoznawcze (podręcznik techniki skautowej) . . . 7.00
- Borowski-Hoppe, Kursy w drużynie . . . 0.70
- H. Glass, Książeczka Harcerza . . . 5.00
- H. Glass, Gawędy z drużynowym . . . 2.20
- Harcerstwo, pod red. St. Sedlaczka I tom . . . 3.00
- E. Muszalski, Harcerstwo niepodległe . . . 0.50
- E. Muszalski, Wielkie wycieczki . . . 1.02
- Philipps — St. Sedlaczek, System zastępowy wyd. II 1.20
- St. S. i H. G., Opowiadania harcerskie . . . 0.40
- Sopoćko — Grzymałowski, Życie pogodne . . . 0.80
- J. Tworkowska, Zastęp harcerek . . . 1.55

Ceny rozumieją się bez przesyłki pocztowej, przy większych zamówieniach opust.

Dostarcza: Administracja „Harcmistrza“, WARSZAWA, ul. Zielna 35, m. 9. Konto P.K.O. 10020. lub Centralna Komisja Dostaw Z.H.P. — Traugutta 2.